

Abstrakt:

Dizertační práce se zaměřuje na problematiku osobnostního rozvoje žáků se speciálními potřebami ve výtvarné dimenzi jejich vzdělávání; v keramické výtvarné výchově pokročit od mechanické nápodoby řemeslných dovedností k jejich vlastní výtvarné seberealizaci. Pokusíme se prozkoumat, zdokumentovat a popsat, zda a jakým způsobem lze ovlivnit úspěšnost žáka. Ověříme tvrzení, že je možné prostřednictvím speciálně zvolených výtvarných úkolů, realizovaných v keramické hlíně, rozvíjet nejen pracovní, ale také intelektuální dovednosti spojené s interiorizací postupů. Předmětem výzkumu jsou projevy verbální komunikace v interakcích probíhajících mezi žáky navzájem; průběh interakcí, jejich vztah ke speciálním potřebám žáků a ke vzniku i ovlivnění jejich rolí ve skupině. Design výzkumu je koncipován jako kvalitativní vícečetná případová studie podle zakotvené teorie Strausse a Corbinové. Hlavními výzkumnými nástroji jsou videonahrávky, jejich transkripce, analýza získaných dat s využitím programu ATLAS.ti a jejich interpretace. Výstupy výzkumného projektu by mohly posloužit jako východiska pro vypracování efektivnější metodologie výuky keramiky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami; nově vzniklé edukační strategie by mohly pomoci ovlivnit nejen přístup učitelů, ale i žáků samotných k jejich dalšímu vzdělávání, emancipaci a socializaci v intaktní společnosti.